

N. J. Larsen: Naar den højtærede Finansminister i Gaar udtalte Ønsket om, at dette Forslag om et Statslaan maatte nyde særlig hurtig Fremme, saa har jo allerede den i Dag stedfundne Forhandling vist, at man fra de forskellige Sider er rede til at imødekomme dette Ønske, ikke fordi man i og for sig finder det lysteligt at gaa til Optagelse af Statslaan under ganske ordinære Forhold, men fordi man fra alle Sider erkender, at det absolut er nødvendigt at benytte denne Udvej for at tilvejebringe de fornødne Statsmidler. Vi have tidligere vidst, at vor finansielle Stilling var alt andet end gunstig, og det er nu yderligere slaaet fast ved Udtalelserne af den højtærede Minister i Gaarsmødet, at vi ere paa bar Bund, saa at det er uafviselig nødvendigt at skaffe Penge ad ekstraordinær Vej. Da nu tillige, som ogsaa fremhævet af andre Talere, Laanevilkaarene maa siges at være gunstige, kan det fremsatte Forslag om Optagelse af et Statslaan selvfølgelig ikke møde Modstand fra nogen Kånt.

Det kunde være interessant at undersøge, hvor Grundene maa søges til, at vi ere komne til en saa ugunstig finansiell Stilling, at vi tvinges til Laan under ganske ordinære Omstændigheder; — en Situation, hvorunder en Privatmand vilde blive mødt med Skuldertræk af økonomisk ædruelige Mænd. Det kunde, siger jeg, have sin Interesse at undersøge Grundene til denne Situation. Det turde maaske vise sig, at vi alle mere eller mindre have Skyld i, at vore Financers Status ikke er bedre, end den er. Men jeg vil se bort fra Fortiden og holde mig til Nutiden og til det Program, som den ny Regering har fremsat angaaende sin fremtidige Finanspolitik. Allerede i den i Dag gentagne Gang berørte Tale af 1ste September, hvormed Regeringens Chef traadte frem for Offentligheden, blev Sparsommeligheden understreget. Den højtærede Ministerchef betonedede i sin nævnte Tale, at „der maa stræbes efter Sparsommelighed i Statshusholdningen overalt, hvor det lader sig gøre“, og i Gaar hørte vi den højtærede Finansminister paakalde den gamle Sparsommeligheds Aand. Jeg tror, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) ikke opfattede det ganske rigtigt, naar han mente, at der i denne Udtalelse fra Ministerbordet indeholdtes en Kompliment til Socialdemokratiet. Den højtærede Finansminister paakaldte jo den Sparsommelighedens Aand, som i tidligere Aar var raadende i

vor Statshusholdning, særlig i den Tid, da de gamle Bondevenner øvede en ret betydelig Indflydelse, og da man for Resten fra alle Sider var langt sparsommeligere, end vi senere have været. Det har i høj Grad glædet mig, at den ny Regering har fremhævet Sparsommelighed som et Hovedpunkt for sin fremtidige Finanspolitik. Jeg forstaaer dog ikke denne Udtalelse saaledes, at det er Meningen, at man vil undlade at fyldestgøre de Krav, der med Nødvendighed maa stilles til Fyldestgørelse af *Statsformaalene*. Alle anerkendte Statsformaal maa selvfølgelig fremmes, hvad der i saa Henseende udkræves, maa der skaffes de fornødne Midler til. Det kan ikke være Meningen, antager jeg, at den første demokratiske Regering, som det nu er lykkedes os at faa, vilde tilstræbe en Styrelse, som gik ud paa at unddrage de anerkendte Statsformaal det, som skal til, for at de kunne ske Fyldest. Udtalelserne i Trontalen vise jo, at i den Retning maa man vente: hvad der udkræves, maa skaffes, til Vej.

Jeg skal her eksempelvis nævne 3 af de fra alle Sider anerkendte Statsformaal, de samme Formaal, som ere nævnedede i Trontalen. Først *Bevaringen af vort Lands Selvstændighed udadtil* — et Formaal, som det har glædet mig særlig i Dag at høre, at ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds yder sin fulde Anerkendelse — dette Statsformaal kan kun fremmes, naar der tilvejebringes de nødvendige Midler dertil. Hvad der skal til her, maa Bevillingsmyndigheden selvfølgelig yde. Naar Talen dernæst er om *Retfærdighed i Beskatningsforholdene*, maa vi ligeledes være villige til, hvor sparsommelige vi end ellers ere, at bevilge det fornødne, for at Formaalet kan virkeliggøres. Det er endvidere fra alle Sider erkendt, at *Retsplejen* nødvendigvis maa omændres. Dette Statsformaal kræver ligeledes betydelige Midler; ogsaa her maa vi, hvor sparsommelige vi end ville være, yde det, som skal til.

Altsaa paa disse Omraader er der sikkert ingen, som, naar han alvorlig overvejer Stillingen, kan tro, at vi have Ud-sigt til at kunne komme til væsentlige Beparelser; vi ville tværtimod snarere paa adskillige Punkter komme til ret betydelige Merudgifter. Hvor er det da, at vi maa søge at faa en større Sparsommelighed frem i hele vor Statshusholdning? Det er, mener jeg, naar der spørges om, hvilket Omfang Statsformaalene have, hvor meget der skal drages ind under Statens Varetægt og Pleje. Naar man sammenholder, hvad der i de